

37. LISÄÄ TEHOA – LISÄÄ VAPAATA

Vihdoinkin pääsemme keskustelemaan työajan lyhentämisestä. On hyvä, että meillä on hallituksessa nuoria poliitikkoja, kuten nyt Sanna Marin, jotka tuovat uudelleen esiin tärkeitä ehdotuksia.

On oltava tarkkana, että tästä työaikauudistuksesta, varsinaisesta työaikareformista, tulee kansakuntaa yhdistävä, jännittävä ja iloinen kokemus. Me voimme olla mallina koko EU:lle. Robotisaation tuloonkin voimme jo näin valmistautua. Tämä on suuri, positiivinen paradigman muutos, joka koskettaa kaikkia kansalaisia: työntekijöitä, työnantajia, valtiota, eläkeläisiä, opiskelijoita, perheitä, pikkulapsia, koululaisia, vanhuksia sekä nykyisiä työttömiä ja syrjäytyneitä.

Vapaa-aikamme pitenee ja tarvitsemme palveluita. Haluamme virastojen, laitosten, liikkeiden, kahviloiden, kirjastojen, treenisalien olevan avoinna meitä varten kellon ympäri. Siksi tähän tarvitaan työvuorot kellon ympäri eli 2 x 6 tunnin työajat. Koeprojekti muuttaisi utopian taloudellisesti todeksi jo nyt. Hoitoala julkiselta ja kaupan ala, lähinnä kauppaketjut, yksityiseltä puolelta tarvitsevat lisää tekeviä käsiä. Työtehtävien määrä ja erilaisuus opettaisivat uusia tekijöitä käytännön lähityössä ympäri Suomea. Uudistus koskisi silloin arviolta 300 000 työntekijää. Kun heidän työnsä, eli 300 000 x 8 tuntia jaetaan kuuden tunnin työpäiviksi, saadaan 100 000 työttömälle nopeasti työpaikka. Samalla täytyisi toivottu 75 prosentin työllisyysaste selvästi, ja satatuhatta säästyvää työttömyysmaksua sekä uusilta työntekijöiltä saatavat verotulot voitaisiin käyttää projektiin.

Kukaan ei väsy, kun töitä tehdään kellon ympäri, kahdessa vuorossa. Tuotannossa teho taukoineen nousee itsestään parikymmentä prosenttia. Kun kolme työntekijä luopuu yhden tunnin palkasta ja valtio maksaa samoin tunnin, yksi työtön saa työn ja palkan. Vanha työntekijä saa siten kuuden tunnin työstä seitsemän tunnin palkan ja uusi, harjoittelemaan tuleva työtön saa palkan kuudesta tunnista. Viime hallituksen tekemät leikkaukset, kiristykset ja höyläykset voidaan purkaa pienituloisilta ja vaihtaa yhden työtunnin hintaan. Jos tämä ei riitä, tilannetta voitaisiin vielä auttaa kevennetyllä reformiverotuksella. Yritysten palkkakulut eivät nouse, päinvastoin, sillä ylityökulut jäävät tarpeettomina pois.

Vanhukset saisivat vihdoin tarpeeksi apua, ja hoitotyön rasittavuus helpottuisi. Näin saataisiin myös riittävästi lääkäreitä terveyskeskuksiin. Kaupan alallakin työ säännöllistyisi ja kuluttava arjen improvisointi jäisi pois. Eläkeikä pitenis, sillä monet haluavat palata töihin, koska työaika on mahdollista jakaa myös 3 x 4 tunnin jaksoihin. Opiskelijat voisivat ehkä tehdä neljän tunnin päiviä opiskelun ohella. Samoin osatyökykyiset voimiensa mukaan.

Miksi emme siis tarttuisi härkää sarvista ja kaiken tuumailun ja jossittelun sijaan kokeilisi tässä projektissa työaikareformia? Se avaa tien hyvinvointiin.

Ulla Grünstein
suunnittelija

Helsinki